

PROJECT NELSON MANDELACENTRUM

Sculpturaal epicentrum met diverse identiteiten

De Z-vormige nieuwbouw voorziet in school- en woonruimte en varieert in hoogte. Foto's: Petra Appelhof

Rola Johannes

Gouda - "Een sociaal epicentrum zonder ego", zo kan de nieuwe multifunctionele accommodatie in Gouda-Oost volgens de ontwerpers het beste worden getypeerd. Het sculpturale gebouw dat verschillende scholen huisvest, werd volledig met BIM uitgevoerd en binnen elf maanden gerealiseerd.

Het zogeheten Nelson Mandelacentrum, met 6630 vierkante meter, is deze maand officieel in gebruik genomen. Het complex kent een grote variëteit aan functies, zoals een basisschool, peuterspeelzaal en kinderdagverblijf, gymzaal, buurtservicecentrum en een Centrum voor Jeugd en Gezin. Daarnaast telt het complex zestien sociale huurwoningen. "Dit gebouw onderscheidt zich vooral door materiaalgebruik en stedelijke inpassing", zegt Alex

Glas zorgt voor voldoende lichtinval in het gebouw.

Letteboer, architect bij Atelier PRO. Zo is de gevel opgetrokken uit gesinterde Nederlandse bakstenen, die de uitstraling van natuursteen hebben. "Deze steen is iets kleiner dan het waalformaat. Het is een donkere steen die niet somber is, maar slijk oogt door een bepaalde

kromming en zich goed verhoudt tot de omgeving." Met zijn Z-vorm benut het gebouw maximaal de stedenbouwkundige kwaliteiten, zoals de monumentale bomen aan het water van de Dunantsingel. Letteboer spreekt van "een dienend en complex gebouw. Deze accommo-

datie huisvest diverse scholen. Voor zo'n functie in een Goudse krachtwijk is het een ambitieus gebouw. Met dit meanderende complex hebben we de stedelijke ruimte ge(her)definieerd." Dat is gebeurd doordat het gebouw twee nieuwe pleinen in de wijk herbergt: een entreeplein en een schoolplein aan de groene singel. Het schoolplein is via een brede trap uitgebreid met een breed terras op de eerste verdieping. "We trekken dit plein als het ware over het gebouw heen, waardoor het als een balkon naar de wijk fungeert en de gebruikersgroepen uitnodigt op verkenning te gaan."

Trappenpatroon

De opgang is gemaakt van prefab betonnen segmenten die zo zijn gestapeld dat een trappenpatroon is ontstaan. De grijskleurige opgang is bekleed met (Triflex) coating die volledig hecht aan de ondergrond en voor een complete afdichting zorgt. "Het is een sculpturaal en ruimtelijk complex met meerdere identiteiten." Het gebouw kenmerkt zich door een grote mate van variatie in hoogte en telt maximaal vier bouwlagen. Een overstek van circa 2 meter markeert de entree. De zestien woningen

hebben expressieve balkons. Aan de andere zijde zijn brede galerijen die, doordat ze op een afstand van de gevel staan, ruimte bieden aan een extra balkonnetje dat de overgang vormt tussen openbaar en privé. "De nieuwbouw is volledig gebimd. Complexiteit wordt aanzienlijk makkelijker dankzij de technische ontwikkelingen." Elk onderdeel van het gebouw is onafhankelijk van de rest te gebruiken. Huurders kunnen dankzij de flexibele bouwkundige indeling op termijn meer of minder ruimte afnemen. "Het is bij zo'n accommodatie zoeken naar een balans tussen flexibiliteit en functionaliteit, maar uiteindelijk is het behoorlijk *custom made*."

Het eerste ontwerp dateert al uit 2008. Giesbers Bouw realiseerde de complexe nieuwbouw volgens de *lean*

bouwmethode binnen 11 maanden. "Deze snelle procesmatige bouwmethode bood zelfs nog de mogelijkheid voor voortschrijdend inzicht. Tijdens de uitvoering is het gebouw alsnog voorzien van een balansventilatiesysteem."

Uitdaging

Momenteel werkt het Haagse architectenbureau aan vergelijkbare gebouwen in Breda, Venlo en Sas van Gent. "We hebben de nodige ervaring met grote gebruiksgroepen. De participatie van de vele gebruikers - bij dit project maar liefst 21 groepen - is een uitdaging waarvoor je een modus moet zien te vinden. We hebben een gebouw ontworpen dat er mag wezen en met respect voor de omgeving. Het is niet zozeer een icoon als wel een decor voor stedelijk leven."

Projectgegevens

Opdrachtgever:	Gemeente Gouda
Ontwikkelaar:	Woonpartners Midden-Holland
Architect:	Atelier PRO, Den Haag
Aannemer:	Giesbers Bouw, Rotterdam
Constructeur:	Van de Laar, Eindhoven
Start bouw:	mei 2010
Bouwkosten:	7,8 miljoen euro